

Podmínky XI. ročníku Malířské soutěže pro děti a mládež

Jihomoravský kraj v zájmu podpory regionálního citění a povědomí mladé generace o historii a přírodě pro školní rok 2021/2022 vyhlašuje nový XI. ročník Malířské soutěže pro děti a mládež Čarovné barvy země. XI. ročník soutěže vyhlášený v roce 2020/2021 byl na základě usnesení Rady Jihomoravského kraje zrušen z důvodu uzavření soutěžících škol při pandemii nemoci Covid-19.

Cílem soutěže je podpořit tvůrčí potenciál žáků a studentů a rozvíjet jejich výtvarnou (především malířskou) tvořivost v úzké spojitosti s prostředím, v němž žijí. Soutěž je pokračováním projektu „Malujeme barvami země“, který byl v česko-rakouské spolupráci uspořádán v letech 2009/2010 a 2010/2011. Těchto ročníků se zúčastnilo celkem 600 žáků a studentů 30 základních a středních škol. Na projekt navázala od školního roku 2011/2012 soutěž pojmenovaná Čarovné barvy země.

Předmět soutěže:

Předmětem soutěže jsou **kolektivní malířská díla** dětí a mládeže vytvořená přírodními jílky a z přírodních materiálů bez použití syntetických a jiných umělých barev a pojidel.

Přihlásit se mohou děti, žáci a studenti ve věku do 19 let (do 30 let v případě V. kategorie) nejen z České republiky, ale i z příhraničních částí zahraničních sousedů (Slovensko, Rakousko). V rámci soutěže proběhnou semináře a školení pro žáky i pedagogy k práci se speciálními výtvarnými technikami malby přírodními jílky a k pravidlům a specifikaci soutěže.

Organizace soutěže:

Vyhlašovatelem soutěže je Jihomoravský kraj (dále jen „vyhlašovatel“). Soutěž odborně a organizačně zajišťuje Masarykovo muzeum v Hodoníně, příspěvková organizace prostřednictvím své pobočky Slovanského hradiště v Mikulčicích, národní kulturní památky (dále jen „organizátor“). Na soutěži se mohou podílet další spolupřadatelé.

Účastník soutěže:

Účastníkem soutěže mohou být autorské kolektivy nejméně tří, nejvýše však pěti žáků odpovídajících věkem dané kategorii, reprezentující pod vedením svého pedagoga mateřskou, základní nebo střední školu, případně základní uměleckou, speciální či praktickou školu, centrum rehabilitace. Organizátor může udělit výjimku v počtu členů jednotlivých kolektivů zejména u V. věkové kategorie, která je určena žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Mateřskou, základní či střední školu může reprezentovat za V. kategorii také skupina žáků začleněných do klasické školy na základě inkluze.

Věkové kategorie soutěže a témata

- I. kategorie (4 až 6 let)**
téma: Příroda a lidé
- II. kategorie (7 až 11 let)**
téma: Okouzlení přírodou (pramen života)
- III. kategorie (12 až 15 let)**
téma: Život doby Velkomoravské (Rostliny a výživa Mikulčic)
- IV. kategorie (16 až 19 let)**
téma: Kronika o Velké Moravě (Svatoplukovo vítězství)

V. kategorie (6 až 30 let, žáci se speciálními vzdělávacími potřebami)

téma: Svět kolem nás (Otisk přírody)

V případě žádosti pedagoga je možné zúčastnit se vyšší věkové kategorie, než odpovídá věku soutěžících.

Anotace témat kategorií

I. kategorie - Příroda a lidé

Už víme, že příroda je les, louka, pole, park i zahrada, květina v truhlíku za oknem. Tam všude se to zelená, a když jsme pozorní, můžeme tam spatřit také zvířata (na stromě, na zemi, ve vodě i v ovzduší). Člověk rostliny i zvířata pozoruje a obdivuje, ale také využívá, pěstuje a chová. Bez vody, vzduchu, půdy, rostlin a zvířat by člověk nemohl žít. Děti si ve školce povídají o tom, k čemu člověk potřebuje přírodu, a že je jí potřeba chránit, své poznatky pak přenesou do svých obrazů.

II. kategorie - Okouzlení přírodou (pramen života)

Vnímáme-li pozorně panorama rodné krajiny, můžeme si všimnout její malebnosti, charakteru a specifičnosti. Můžeme být také okouzlení, jak pestrá je škála rostlin a živočichů, kteří jsou nejen potěchou našich očí, ale i součástí koloběhu života. Pro život člověka je příroda nenahraditelným zdrojem. Je nositelkou lidské obživy, zdrojem vody, surovin. Nebudeme-li přírodu chránit, mohou tyto prameny našeho života zmizet?

Děti pozorují přírodní struktury ve svém okolí, mohou zjistit něco o památných stromech a jiných přírodních památkách ve svém okolí, které jsou chráněny zákonem, svoje poznatky zobrazí v soutěžních malbách.

III. kategorie - Život doby Velkomoravské (Rostliny a výživa Mikulčic)

Na velkomoravských lokalitách jako jsou Mikulčice-Valy nachází archeologové dochované rostlinné zbytky, zejména semena. Díky jejich zkoumání víme, jaké plodiny lidé pěstovali v 9. století a jaké mohli sbírat (v Mikulčicích je to 27 pěstovaných druhů rostlin, což ukazuje na plně rozvinuté zemědělství). Víme tedy, že nejvíce se pěstovaly obiloviny chlebové (pšenice a žito), z nichž se mlela na ručních mlýncích (žernovech) mouka a pekl chleba, a nechlebové (proso, ječmen a oves), z nichž se vařily husté obilné polévky a kaše. Zajímavé je, že se v některých případech sbíralo i nedozrálé zrno, které se dále upravovalo pražením na ohni a takto se jedlo. Lidé hojně pěstovali také luštěniny, hlavně čočku a hrách, pěstovala a sbírala se také zelenina používaná do polévek (mrkev, petržel, kopr, ale i okurka), lidé pěstovali původní druhy ovoce

(jablka, hrušky, slívy), ale znali již také broskve, hrozny a vlašské ořechy. Děti mají za úkol představit velkomoravskou kuchyni, nebo si v knihách prohlédnout zemědělské nástroje z Velké Moravy, či si představit archeologa, jak získává z hlíny plavením semínka stará 1000 let. Své poznatky a představy pak vtělit do svých obrazů.

IV. kategorie - Kronika o Velké Moravě (Svatoplukovo vítězství)

Jakkoli je získávání a studium hmotných (archeologických) pramenů dějin Velké Moravy atraktivní, zajímavé a nezastupitelné, vždy mu předchází studium písemných pramenů jako partnerská disciplína. Na základě hmotných a písemných památek byla Velká Morava definována jako období našich dějin 9. a počátku 10. století. Mluva a charakter dobových písemných pramenů mohou dokreslovat naši představu o politických osudech velkomoravského státu. Pojdme se pro naši tvorbu inspirovat zprávou o událostech roku 871 (v roce 2021 uplyne od tohoto data 1150 let). Fuldské letopisy nás k tomuto roku informují o vítězství Svatopluka nad východofranskými vojsky, které znamená významné vymanění Moravy z podřízenosti franskému králi, ale kterého bylo dosaženo zákeřným a nečestným způsobem: *„Neboť Svatopluk, když ostatní budovali tábor, vstoupil do starého Rostislavova (hlavního) města a ihned podle slovanského zvyku nedodržel věrnost, zapomněl své přísahy a obrátil síly a snahy ne k přemožení Slavomíra, ale k pomstění potupy, kterou mu způsobil Karloman. A hned s velkým vojskem napadl v táboře Bavy, kteří netušili nic zlého a méně se strážili, a mnoho z nich zajal živých, když téměř všechny ostatní pobil s výjimkou těch, kteří se dříve prozíravě z tábora vzdálili. A všechna radost Noriků z mnoha dřívějších vítězství byla obrácena ve smutek a nářek.“*

Studenti se zamýšlí nad písemnými zprávami z období Velké Moravy, zejména nad popisem Svatoplukova vítězství v roce 871, a své poznatky a pocity přenesou do svého soutěžního díla.

V. kategorie - Svět kolem nás (Otisk přírody)

Příroda kolem nás představuje nepřeborné množství tvarů a struktur, které můžeme poznávat jak očima, tak také pohmatem. Dokud tyto přírodní tvary větviček, kmenů, listů, lastur, květů, semen, peří vidíme a cítíme, znamená to, že nezapomínáme, odkud jsme, protože příroda je otištěna také v našem srdci. Zkusme tuto zkušenost promítnout do svých obrazů.

Harmonogram soutěže:

1. do konce října 2021 - vyhlášení nového XI. ročníku soutěže Jihomoravským krajem.

2. **do 10. 2. 2022** – poskytování telefonických a emailových konzultací k soutěži, účasti v ní a jejích podmínkách a pravidlech pracovníkem organizátora.

3. **do 21. 1. 2022** – termín pro odeslání závazných přihlášek škol do soutěže.

4. **od 1. 11. 2021 do 28. 2. 2022** - uspořádání odborných seminářů pro pedagogy vedených pracovníkem organizátora ve spolupráci s přizvanými lektory a organizace besed za možné účasti člena odborné poroty. Tématem besed a náplní seminářů je propagace soutěže, práce s výtvarnými prostředky a typickými technikami nebo vlastivědné téma specifické pro danou soutěžní kategorii. Semináře se mohou opakovaně zúčastnit také ti pedagogové, kteří již mají se soutěží zkušenosti a semináře se už v minulosti účastnili.

5. **od 1. 2. do 31. 3. 2022** - besedy s žáky o vlastivědných tématech, výtvarné technice a programech Slovanského hradiště v Mikulčicích.

6. **do 15. 4. 2022** - termín pro vyplnění a odeslání elektronického formuláře popisků a anotací k jednotlivým soutěžním dílům. Formulář bude zveřejněn na internetových stránkách organizátora www.masaryk.info. Tímto aktem soutěžící instituce přihlašují jednotlivé obrazy a jejich autory do soutěže.

7. **do 29. 4. 2022** - termín odevzdání soutěžních děl formou svozu (organizaci svozu zajistí organizátor).

8. **do 27. 5. 2022** - hodnocení děl porotou.

9. **dne 9. 6. 2022** - vyhlášení výsledků v areálu Slovanského hradiště v Mikulčicích.

Přihlášení do soutěže:

Závaznou přihlášku k účasti v soutěži podává za autorský tým pedagog prostřednictvím školy do **21. 1. 2022** organizátorovi. Přihlásit se je možné pouze elektronicky, formulář přihlášky bude zveřejněn na webových stránkách organizátora www.masaryk.info/slovanske-hradiste-mikulcice/. Přihlášky budou obratem potvrzeny a číslovány podle data přijetí. Maximální počet přihlášených škol do všech kategorií je 35. Organizátor si vyhrazuje právo určit maximální počet prací v jednotlivých kategoriích. Celkový maximální počet prací je z kapacitních a organizačních důvodů 100. V případě naplnění kapacity soutěže si organizátor vyhrazuje právo ukončit sběr přihlášek dříve a tuto skutečnost zveřejní na internetových stránkách www.masaryk.info/slovanske-hradiste-mikulcice/.

V případě účasti pouze dvou škol v dané kategorii je organizátor oprávněn hodnocení kategorie zrušit.

Obrazy, které vznikly v rámci I. nesoutěžního ročníku projektu malířských děl dětí a mládeže „Čarovné barvy země“ 2020/2021 (dále jen „nesoutěžní ročník“), budou do soutěže zařazeny automaticky na základě souhlasu školy vyjádřeného na formuláři, který jí za tímto účelem zašle organizátor. Souhlas musí škola poskytnout v termínu pro podávání přihlášky škol do soutěže, tedy do 21. 1. 2022.

Odborná příprava a materiální podpora:

Organizátor uspořádá pro pedagogy a žáky odborné školení ve výtvarných technikách práce s barevnými jíly.

Organizátor poskytne na základě přihlášky škoře (pedagogovi) zdarma přiměřené množství jílovitých barev v 8 odstínech (bílá, žlutá, oranžová, modrá, zelená, šedočerná, červená a hnědá) v balíčcích o hmotnosti 500 g.

Organizátor zajistí svoz obrazů, stanoví termín a dohodne místa převzetí obrazů, jejich shromáždění, či uložení v termínu do **29. 4. 2022**. Harmonogram v předstihu oznámí soutěžním kolektivům budoucích půjčitelů. Pracovníci organizátora (vypůjčitele) připraví předávací protokoly a smlouvy o roční výpůjčce děl. Odpovědný pedagog každé dílo opatří popiskem, který je totožný s elektronicky vyplněným formulářem již zaslaným organizátorům soutěže. Vzdálenější soutěžící mohou být vyzváni po vzájemné dohodě k doručení děl na adresu vypůjčitele (Slovanské hradiště v Mikulčicích, 696 19 Mikulčice 738 – Valy) na vlastní náklady.

Organizátor umožní půjčiteli v období duben-srpen 2023 vyzvednutí obrazů na Slovanském hradišti v Mikulčicích dle Zásad spolupráce vztahujících se k Smlouvě o bezplatné výpůjčce SHM-XI/2022. Školám, které přivezou nebo si vyzvednou obrazy na Slovanském hradišti v Mikulčicích, organizátor umožní volný vstup do expozic a areálu hradiště pro soutěžící z dané školy.

Rozsah, charakter a adjustace soutěžních malířských děl:

a) jedna škola může přihlásit do jedné kategorie maximálně tři soutěžní díla, případně maximálně další tři soutěžní díla vedle děl, která vznikla v rámci nesoutěžního ročníku a jsou zařazena do soutěže,

a)b) díla musí být malována na plátno na pevném rámu nebo na podobný podklad min. velikosti 30x30 cm a max. velikosti 100x70 cm,

b)c) díla (**malba jíly**) mohou být doplněna různými přírodninami (hlína, kamínky, semena, květy apod.), jejichž fixace na podkladu musí být pevná a nesmí být provedena průmyslovými lepidly; organizátor nenese zodpovědnost za drobná poškození obrazů odpadnutím nedostatečně připevněných přírodnin,

c)d) hotová díla musí mít pevný rám či jinou konstrukci opatřenou háčky či ozubenými úchytkami, nejméně dvěma (podle velikosti a hmotnosti obrazu), umožňujícími instalaci prací na výstavách aj. prezentacích,

d)e) do soutěže předaná díla musí být ze zadní strany opatřena popiskem s anotací díla.

Při nesplnění některé z těchto podmínek si organizátor vyhrazuje právo odmítnout převzetí či zařazení díla do soutěže.

Porota soutěže:

Odborná porota má 5 členů a jmenuje ji vyhlašovatel. V čele poroty stojí předseda volený při první společné schůzce poroty s organizátory.

Vyhlašovatel také jmenuje jednoho nebo více porotců - náhradníků pro případ, že by se některý ze jmenovaných porotců nemohl zúčastnit hodnocení prací.

Z důvodu střetu zájmů nemůže být porotcem (nebo náhradníkem) jmenován zaměstnanec školy přihlášené do daného ročníku soutěže.

Za práci v porotě náleží porotci finanční odměna.

Informace k hodnocení soutěžních prací porotcům dodají pracovníci organizátora.

Předseda poroty napíše písemnou zprávu z hodnocení děl soutěže, která bude uveřejněna v katalogu malířských prací vydaném k danému ročníku soutěže.

Hodnocení soutěžních děl:

Porota hodnotí soutěžní malířská díla a navrhuje vyhlašovateli jejich ocenění. Soutěžní díla jsou porotě předkládána anonymně. Při hodnocení každý porotce disponuje celkem 30 body (za každou hodnocenou oblast 5 bodů), jež může maximálně jednomu dílu udělit.

Porotce u malířských děl hodnotí:

- a) zasazení do tématu dané kategorie
- b) originalitu, kreativitu, myšlenku
- c) rozsah užití dané techniky – malba barevnými jíly
- d) kvalitu práce s barevnými jíly a přírodním materiálem
- e) čistotu použitého materiálu – práce pouze s přírodními materiály
- f) celkový dojem

O konečném pořadí díla rozhoduje získaný počet bodů od všech porotců, čím vyšší počet bodů dílo obdrží, tím vyšší pozici v celkovém pořadí zaujme. V případě, že stejný počet bodů získá několik děl, je pořadí stanoveno v první fázi po vzájemné dohodě porotců. Pokud nedojde k dohodě porotců, rozhoduje ve druhé fázi o konečném pořadí předseda poroty.

Výsledky soutěže schvaluje vyhlášovatel, tj. Jihomoravský kraj.

Ocenění:

Ocenění vítězným kolektivům budou předána zástupci vyhlášovatele během slavnostního vyhlášení v Mikulčicích. V každé kategorii budou oceněna 3 díla.

Oceněními udělovanými nejlepším 3 dílům v každé kategorii jsou věcné ceny.

Organizátor oznámí v den vyhlášení také vítěze ceny publika - jedno dílo ze všech kategorií s největším počtem hlasů odevzdaných účastníky slavnostního vyhlášení.

Vyhlašovatel má právo udělit na návrh poroty čestná ocenění vybraným soutěžícím kolektivům.

Oceněná soutěžní malířská díla a případně další díla vybraná vyhlášovatelem nebo organizátorem budou publikována dle možností vyhlášovatele nebo organizátora. Všechna díla budou představena při slavnostním vyhlášení výsledků soutěže v Mikulčicích. Nejlepší díla budou vystavena v Brně a na dalších místech Jihomoravského kraje v rámci putovní výstavy. V případě zájmu škol přihlášených do soutěže může být putovní výstava po dohodě instalována v prostorách kterékoli z nich, popřípadě v prostorách jiných spřátelených subjektů.

Závěrečná ustanovení:

Proti rozhodnutí vyhlášovatele není odvolání.

Kontakt:

Podmínky soutěže, přihlášky do soutěže a přihlášky děl jsou k dispozici na adrese www.masaryk.info/slovanske-hradiste-mikulcice/489 / a na www.jmk.cz v sekci Soutěže a výzvy nebo Kultura a památky pod odkazem Soutěže pro děti a mládež